

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.3.2009
KOM(2009) 140 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**STATUSRAPPORT OM DET INDRE EUROPÆISKE MARKED FOR
ELEKTRONISK KOMMUNIKATION I 2008 (14. RAPPORT)**

{SEK(2009) 376}

1. INDLEDNING

Sektoren for elektronisk kommunikation i EU tilvejebringer fortsat markante fordele til brugere og forbrugere. EU-landene er verdens førende med hensyn til udbredelse af bredbånd, mobilinternettet er i hastig vækst, priserne for de fleste tjenester falder fortsat, og forbrugerne benytter i stigende omfang bundtede tjenester. Skønt sektoren ikke er uberørt af den aktuelle økonomiske krise¹, kan der konstateres en vis modstandsdygtighed takket være de relativt kraftige likviditetsstrømme, som følger af, at basistelekommunikationstjenesterne har karakter af nødvendighedsvarer, og at de stadig oftere udbydes til en fast sats, samt takket være en relativt lav gæld. Indtægterne stiger fortsat, og målt i absolutte tal vokser sektoren hurtigere end økonomien som helhed. Men de stadig mere udfordrende vilkår gør det nødvendigt at vedtage reguleringstiltag, hvormed forudsigeligheden og retssikkerheden øges, og der skabes lige konkurrencevilkår på EU's indre marked.

Trods de opnåede fordele for forbrugerne hindres udnyttelsen af det konkurrenceprægede telekommunikationsmarkeds fulde potentiale stadig af en ineffektiv og uensartet gennemførelse af lovgivningen. Eksempelvis er den næste generation af accessnet (NGA) fragmenteret, og mobiltermineringstakster fastlægges fortsat efter uensartede metoder. Der er behov for en mere sammenhængende indfaldsvinkel til sådanne nye og eksisterende reguleringsmæssige udfordringer med henblik på at forbedre retssikkerheden og give både forbrugere og virksomheder mulighed for at drage fordel af et styrket og mere konkurrencepræget indre marked.

Som led i bestræbelserne på at sikre en effektiv og ensartet lovgivning lægger Kommissionen i øjeblikket sidste hånd på en henstilling om reguleringen af fastnet- og mobiltermineringstakster, og den forbereder en henstilling om reguleret adgang til NGA.

Mere generelt tilsigter Kommissionens forslag² om at reformere EU's rammebestemmelser at øge forbrugernes indflydelse, sætte skub i en ægte konkurrence og fjerne strukturelle hindringer, som stadig blokerer for udviklingen af det indre marked. Disse forslag drøftes på nuværende tidspunkt i Europa-Parlamentet og Rådet.

Denne meddelelse vedrører udviklingen i sektoren for elektronisk kommunikation i 2008³.

2. MARKEDSUDVIKLINGEN

EU's telekommunikationssektor voksede fortsat i 2008 med 1,3 %⁴ i absolutte tal, hvilket skal sammenholdes med en real BNP-vækst på 1 % for økonomien som helhed. Sektoren modstår den aktuelle kraftige forværring af det økonomiske klima relativt bedre end andre sektorer takket være likviditetsstrømmenes stabilitet hos de fleste operatører, men må som resten af økonomien nu imødesæ vanskeligheder med adgangen til kredit, hvilket uvægerligt påvirker sektorens investeringskapacitet.

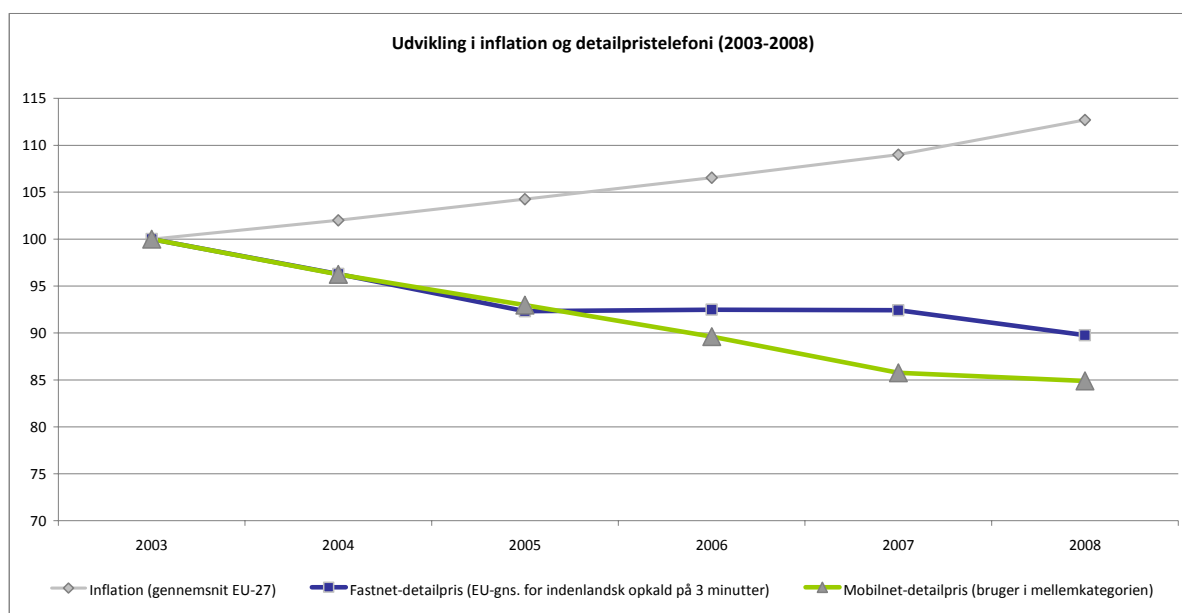
Priserne for de fleste standardkommunikationstjenester fortsatte med at falde, og sektoren for elektronisk kommunikation har fortsat en inflationsdæmpende virkning. Samlet set var den gennemsnitlige europæiske forbruger af elektroniske kommunikationstjenester bedre stillet i 2008 end året før.

¹ Den aktuelle krise afviger fra tilbagegangen i 2002, som specifikt påvirkede telekommunikationssektoren.

² KOM(2007) 697-699.

³ Medmindre andet fremgår, beskriver rapporten situationen pr. 31. december 2008, mens markedsoplysningerne gælder pr. 1. oktober 2008.

⁴ EITO november 2008.

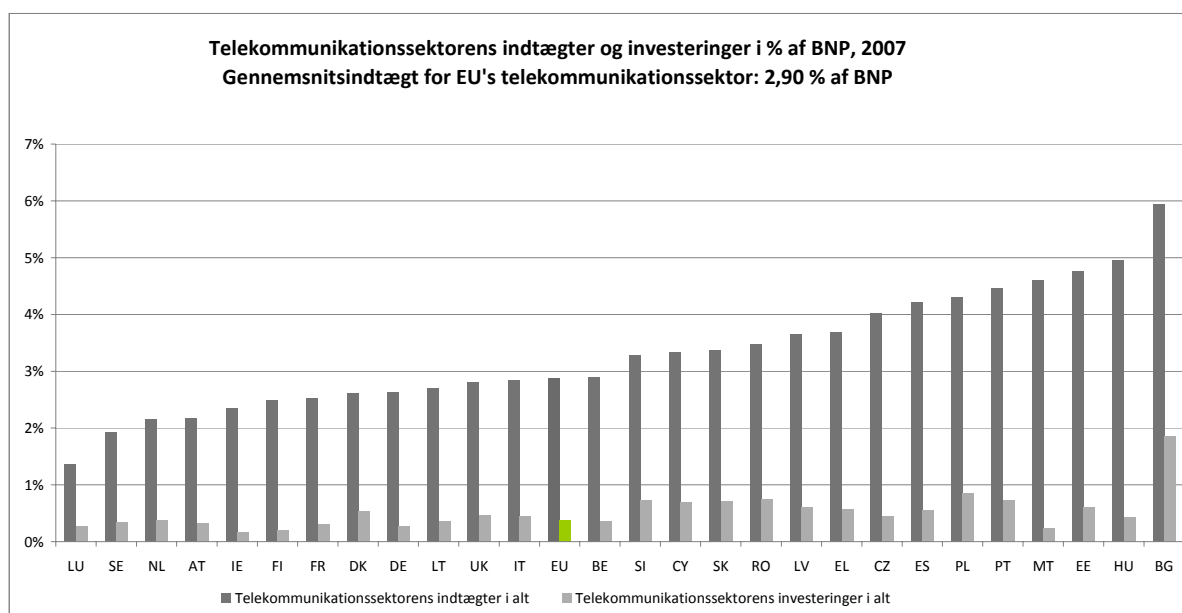
Forbrugerne fik også gavn af nye tjenesters større udbredelse, f.eks. mobilbredbånd og faste fiberbredbåndsnet, hvilket øgede mulighederne for konkurrence mellem nettene. Et særligt væsentligt aspekt i 2008 var stigningen i såvel fastnettets som mobilnettets nummerportabilitet, som gør det lettere at skifte udbydere, og som er afgørende for at sætte skub i konkurrencen.

EU bidrog også til denne tendens ved at gribe ind, når konkurrencen var utilstrækkelig til at frembringe lavere priser. Et godt eksempel er EU's roamingforordning⁵, der har ført til prisfald for roaming i størrelsesordenen 60 %. Anvendelsesområdet for roamingforordningen, som aktuelt drøftes i Europa-Parlamentet og Rådet, forventes i 2009 at blive udvidet til at omfatte unaturligt høje priser for sms og dataroamingtjenester.

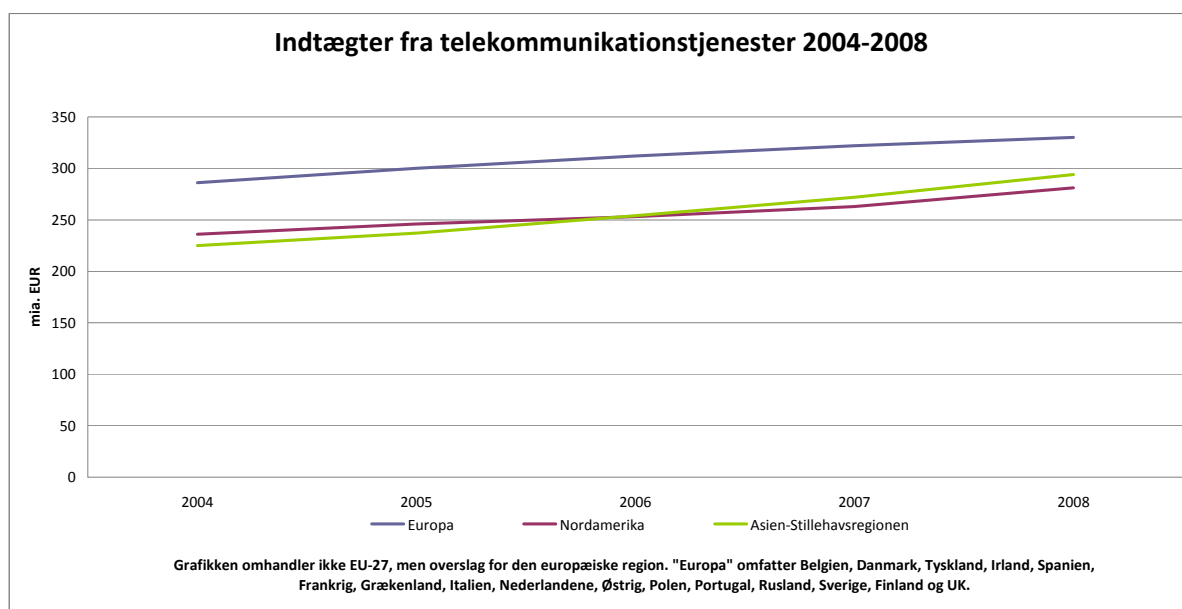
Investeringer og indtægter

I 2008 udgjorde telekommunikationssektorens indtægter mere end 52 % af IKT-sektorens samlede indtægter. Det fremgår af data for 2007, som er indsamlet af de nationale tilsynsmyndigheder, at indtægterne i EU's telekommunikationssektor udgjorde næsten 357 mia. EUR eller 2,9 % af BNP.

⁵ http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/regulation/index_en.htm

Investeringsdata for Nederlandene og Det Forenede Kongerige stammer fra OECD-skøn.

I 2007 øgedes investeringerne med ca. 1,5 % og markerede dermed vækst for sjette år i træk. Denne tendens forventes at ville fortsætte i 2008 - dog med en aftagende stigningstakt som følge af finanskrisen⁶.

Telekommunikationssektorens markeds kapitalisering er aftaget siden begyndelsen af 2008, men ikke så markant som i andre sektorer. Dow Jones SXKP⁷ indekset, der måler den samlede sektors resultater, er aftaget med 20 %, hvilket skal sammenholdes med 25 % for økonomien som helhed⁸.

⁶ EITO november 2008.

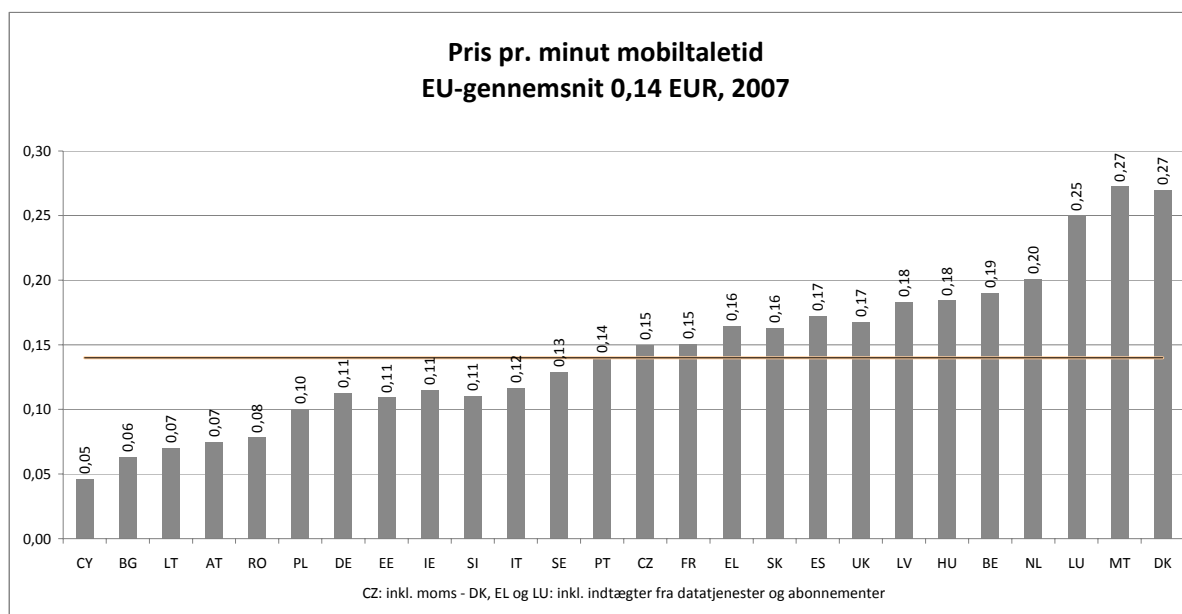
⁷ Dow Jones SXKP Telecoms Index (pr. 22. august 2008): der findes yderligere oplysninger herom i bilaget.

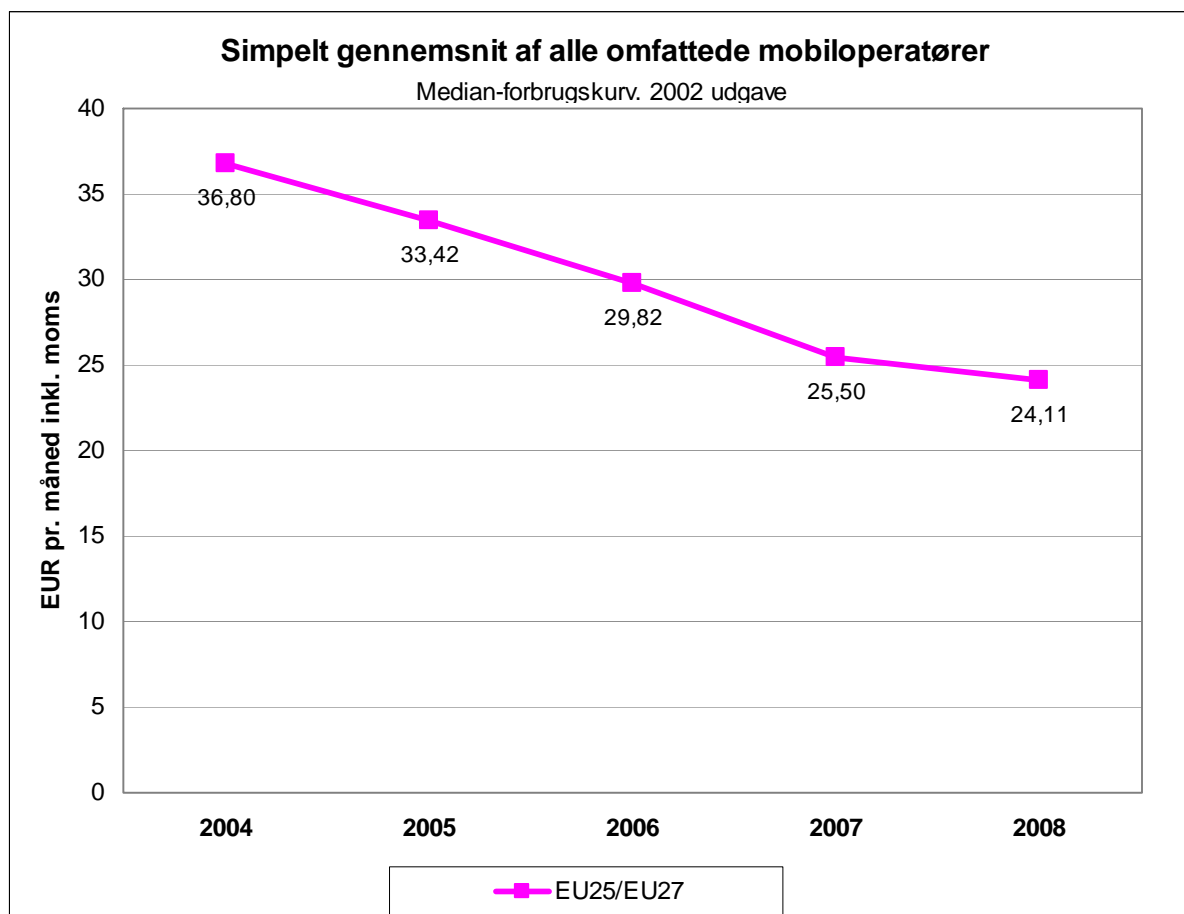
⁸ Jf. Dow Jones 50 Stoxx Index.

Mobiltjenester

Mobilmarkedet udgør fortsat den mest dynamiske del af sektoren for elektronisk kommunikation grundet den stigende mængde teletrafik og mobilbredbåndets gennembrud.

Generelt faldt priserne for mobiltjenester i årets løb, hvilket hovedsagelig skyldes faldende priser for mobiltaletjenester og indenlandsk sms. De deraf følgende lavere indtægter for operatørerne er imidlertid delvist opvejet af en øget trafikmængde. Som det fremgår af nedenstående grafiske afbildning, varierer priserne i EU betydeligt. Nogle af udsvingene kan udmærket skyldes forskelle i lokalt betingede omkostninger og købekraft, nogle kan skyldes forskellige forretningsmodeller, og nogle kan skyldes forskellige konkurrencevilkår, men udsvingene er generelt set så betydelige, at de næppe kan henføres til sådanne faktorer alene. Forskelle i medlemsstaternes regulering bidrager tilsyneladende mærkbart til disse udsving.

I forbindelse med ovenstående grafik er OECD-kurvmetoden fra 2002 anvendt⁹.

Siden 2004 er mobiltelefonpriser - målt efter den såkaldte "OECD-kurvmetode" - aftaget med 34,5 % for alle forbrugerprofiler.

Mobilinternettjenester står nu for ca. 3 % af sektorens omsætning og viser fortsat tydelige tegn på vækst. Den voksende efterspørgsel efter mobilbredbåndstjenester dokumenterer behovet for en mere koordineret strategi til forvaltning af frekvensressourcer på fællesskabsplan, hvilket er et af de vigtigste formål med Kommissionens forslag til revision.

Sms står for skønsmæssigt 11 % af mobiloperatørernes samlede indtægter. Priserne pr. sms er fortsat stabile, men operatørerne benytter pakker med fri sms, hvilket kan være meget billigt pr. sms på nationalt plan og generere betydelige trafikmængder. Sidste år blev det åbenbart, at nogle operatører var begyndt at udbyde datatjenester med faste takster for datatransmission. Indtægterne fra mobilinternettjenester er højere i Europa end i USA.

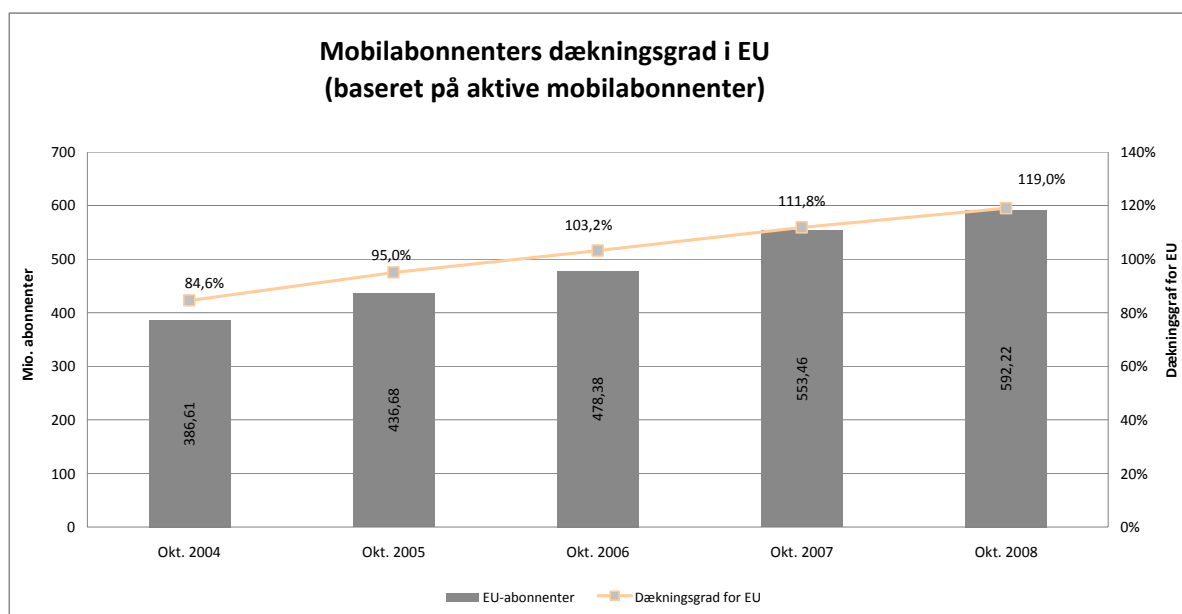
Men disse tendenser på nationalt plan afspejles ikke i priserne for sms-roaming og – i et vist omfang – priserne for dataroamingtjenester, som fortsat er uberettiget høje i hele EU. Af disse grunde har Kommissionen fremlagt forslag om at udvide den nugældende forordning om roaming til at omfatte sådanne tjenester.

Den gennemsnitlige dækningsgrad for mobiltjenester i EU, som allerede sidste år lå på et meget højt niveau, fortsatte væksten fra 112 % til 119 %¹⁰. Brugen af "3G"-tjenester stiger også, og det anslås, at der ved udgangen af 2008 var ca. 91,3 mio. brugere i EU (15,5 % af

⁹ Nærmere oplysninger herom kan findes i bilagene.

¹⁰ Ifølge OECD-data var dækningsgraden for mobiltjenester 87 % i USA og 84 % i Japan i 2007.

mobiloperatørernes samlede antal abonnenter). De førende operatørers gennemsnitlige markedsandel aftog med ca. 3 % efter at have været stabil i de seneste to år.

Mobiltermineringstakster

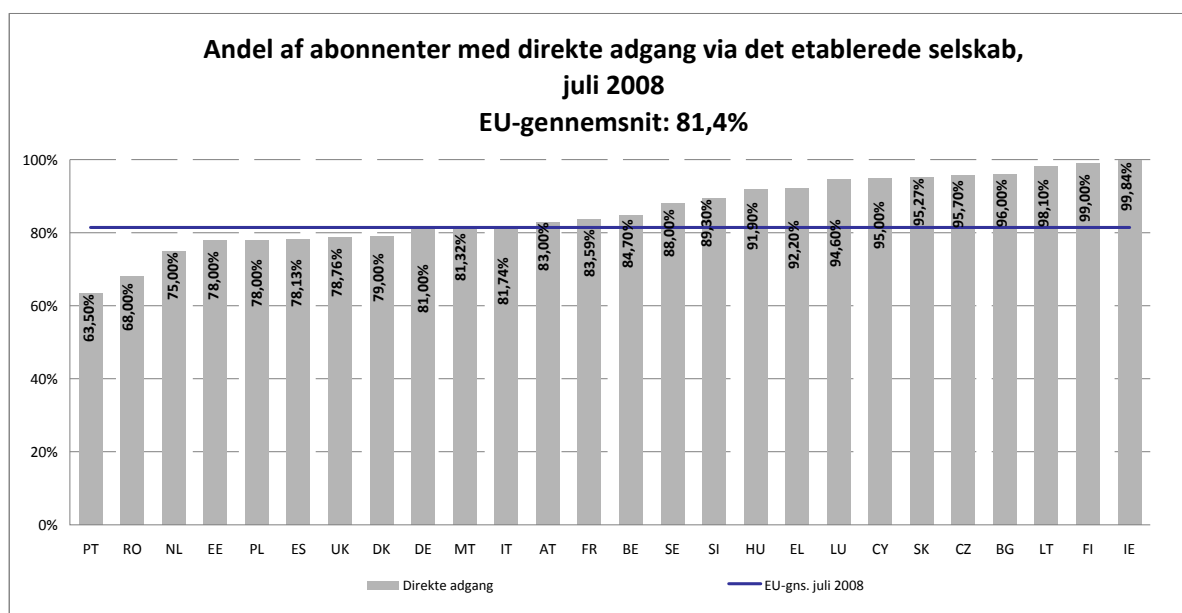
De nationale tilsynsmyndigheders indgriben har reduceret mobiltermineringstaksterne yderligere, selv om de stadig er relativt høje. I oktober 2008 var gennemsnitsværdien af disse takster 8,55 eurocent, dvs. et fald på 11,6 % i forhold til 9,67 eurocent i oktober 2007. Der er stadig store udsving mellem de individuelle takster fra 2,10 cent i Cypern til 15,92 cent i Bulgarien.

Taletelefoni på fastnettet

I 2008 fortsatte faldet inden for det traditionelle fastnetmarked for taletelefoni med 5 % målt på indtægter svarende til udviklingen i 2007. Denne tendens forklares stort set ved, at tjenester over traditionelle koblede net substitueres med mobil- og bredbåndstjenester (f.eks. taletelefoni over bredbåndsnettet).

De etablerede fastnetoperatørers markedsandele stabiliseres gennemsnitligt set, selv om deres markedsandele er øget i nogle lande. Der er sket en betydelig stigning med hensyn til direkte adgang via alternative operatører: fem procentpoint mellem juli 2007 og juli 2008 til 18,6 % af abonnenterne.

Priserne stabiliseres overordnet set, selv om de er steget på visse markeder for lokalopkald. Engrospriserne stabiliseres også på markedet for fastnetsamtrafik.

VoIP og konvergens

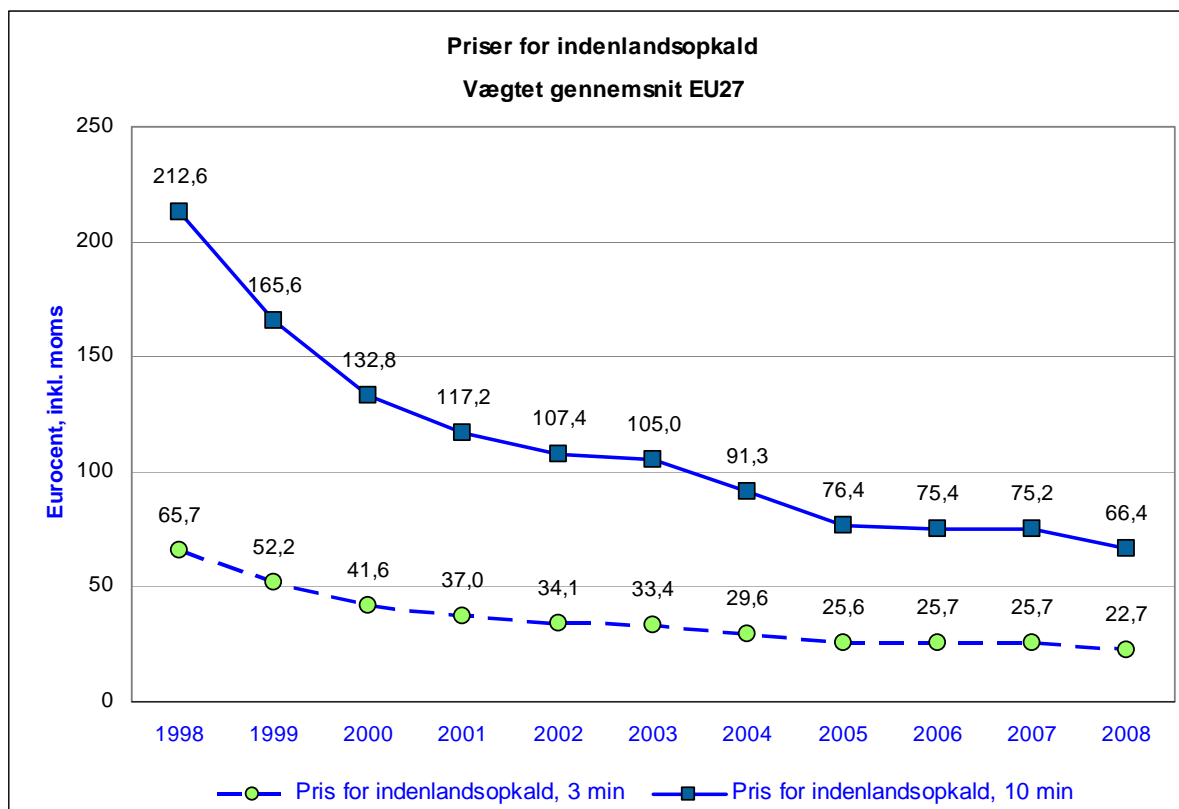
VoIP erstatter fortsat den traditionelle fastnettaletelefoni. Markedsandelen for forvaltede VoIP er næsten fordoblet til 8,33 % af EU-markedet.

12,25 % af Europas befolkning abonnerer nu på tilbud om bundtet adgang, hvilket er en stigning på 33,3 % i forhold til sidste år¹¹.

Takster

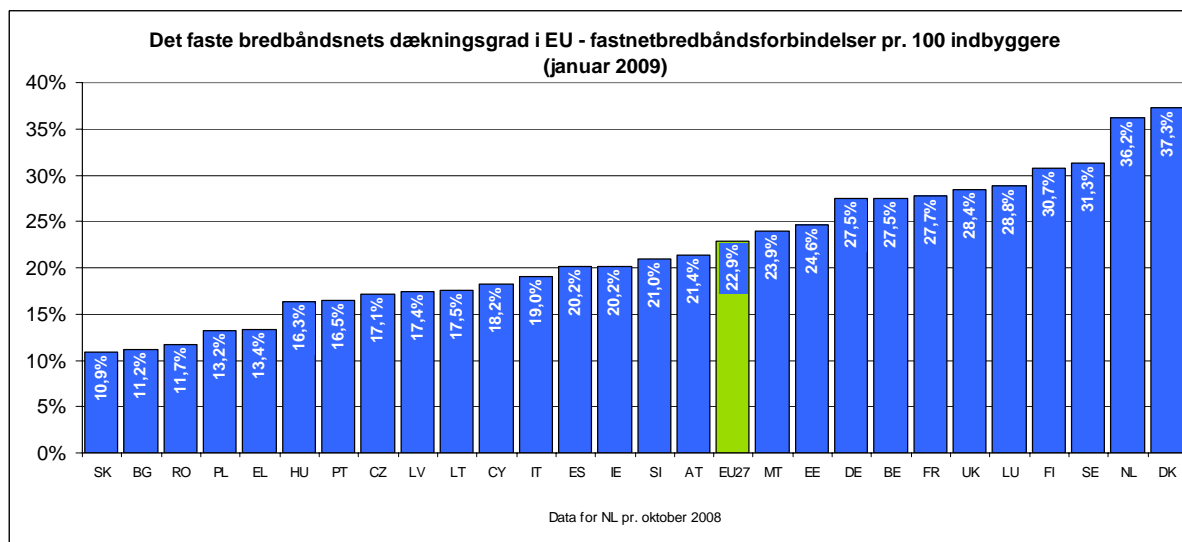
Taksterne for både tre-minutters og ti-minutters indenlandsopkald faldt med 11,7 % i årets løb, hvilket er det største fald siden 2004.

¹¹ Bundtet adgang betyder et kommercielt tilbud på to eller flere tjenester, der udbydes samlet og til en samlet pris.

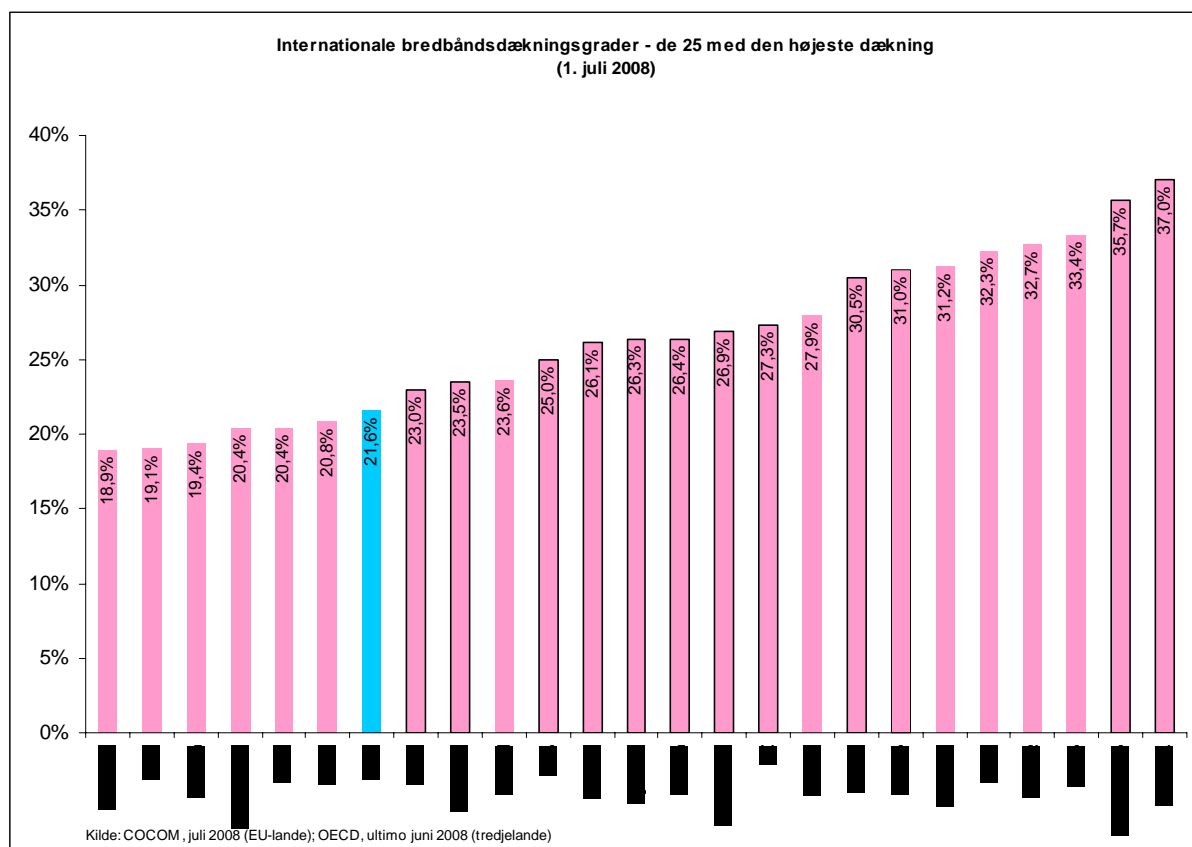

Bredbånd

Det faste bredbåndsnet øgede fortsat sin dækning i 2008 med 14 mio. nye forbindelser, hvilket bringer det faste bredbåndsnets dækningsgrad op på 22,9 % i gennemsnit for EU.

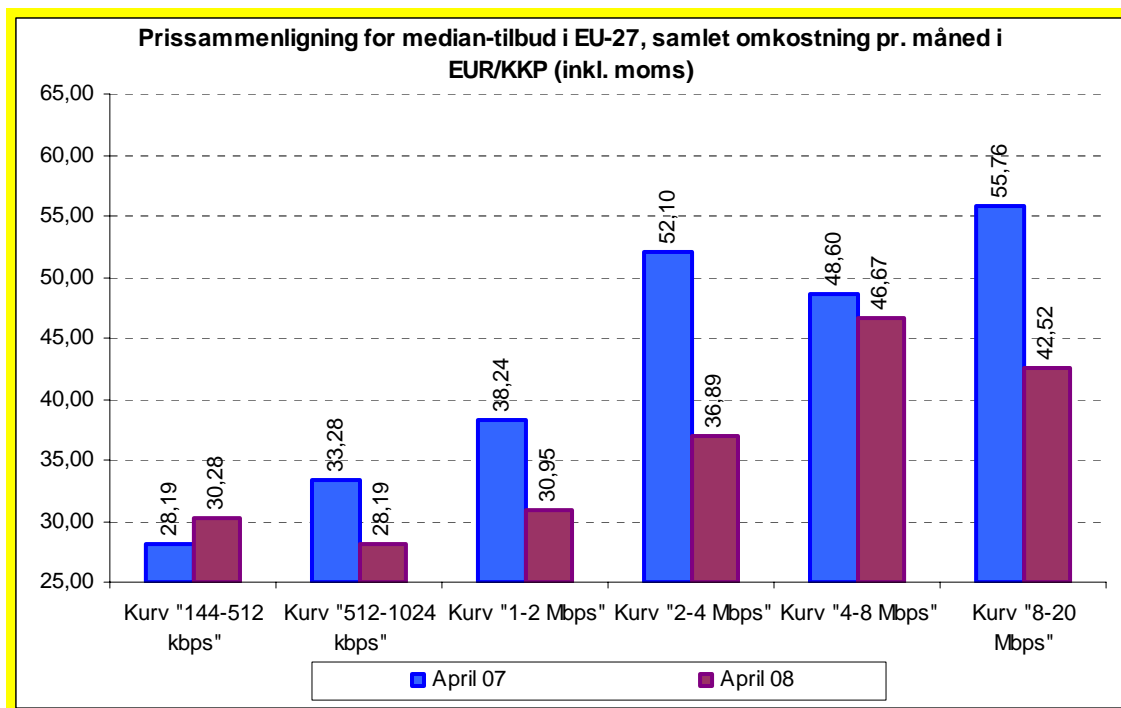
De førende EU-lande indtager fortsat en solid førerposition globalt set inden for bredbånds-dækning. Ni EU-lande befinder sig pt. foran USA, og EU er ved at hale ind på Japan og Australien.

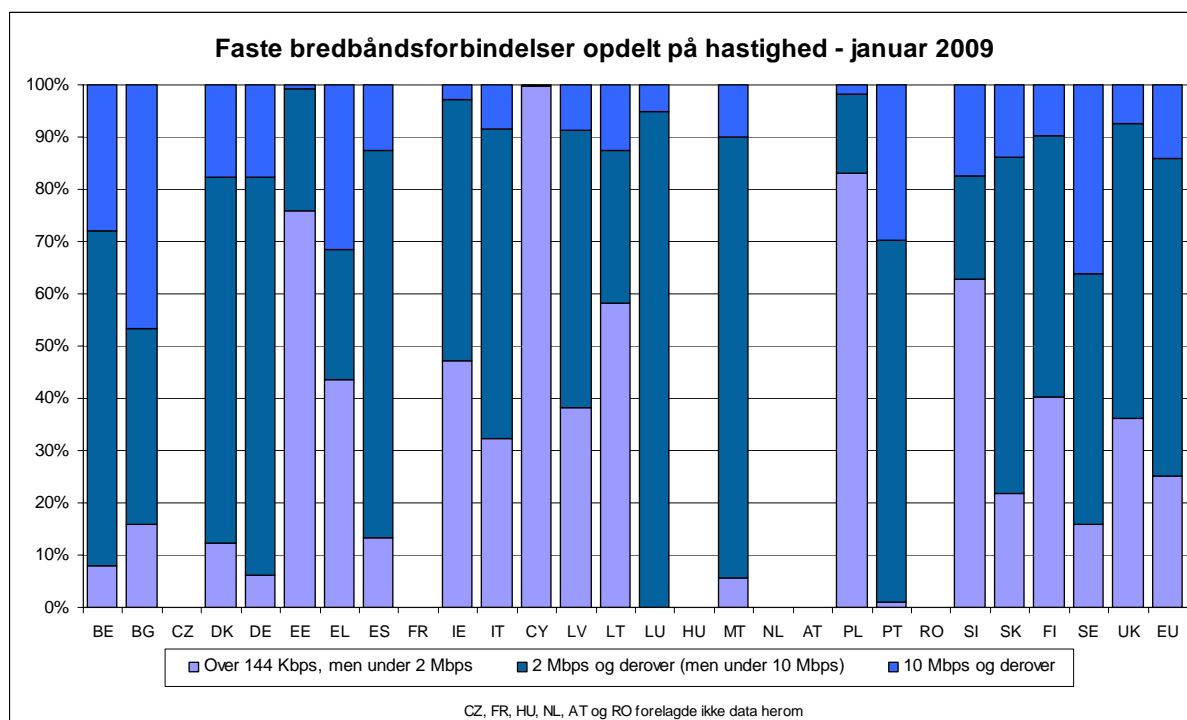
Afstanden mellem medlemsstaten med den højeste og den laveste bredbåndsdækning i Europa mindskes, selv om forskellen stadig er markant: 26,3 procentpoint skiller medlemsstaten med den laveste dækning (Slovakiet) fra medlemsstaten med den højeste dækning (Danmark).

DSL er stadig den mest udbredte bredbåndsteknologi i EU, men alternative teknologier vinder terræn (fiber og trådløs). Den markante vækst inden for produkter baseret på lokal ubundet adgang fortsætter og udgør nu 69,3 % af DSL-forbindelser, som benyttes af alternative operatører. Engrospriser for adgang er faldende. Kommissionen vil tage konsekvenserne af denne udvikling op til overvejelse i sin henstilling om NGA.

Priser for bredbåndsabonnementer falder fortsat.

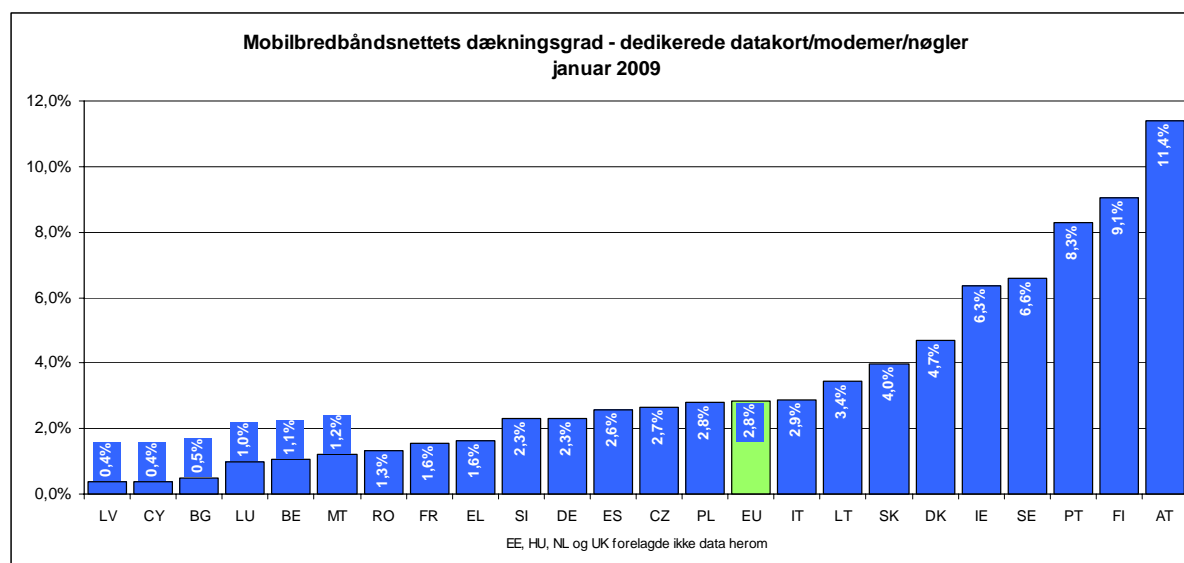

Tre fjerdedele af bredbåndsforbindelserne i EU har downloadhastigheder på 2 megabits pr. sekund (Mbps) og derover, og denne hastighed er tilstrækkelig til eksempelvis at modtage tv over Internettet.

Mobilbredbåndsnettet er ved at få sit gennembrud (med en dækningsgrad på 13 % i gennemsnit). Antallet af mobilbredbåndsforbindelser, som kun benytter dedikerede datakort/modemer/nøgler, er dog betydeligt lavere (ca. 2,8 % dækning). Mobilbredbåndsabonnementer er ved at udvikle sig til et levedygtigt alternativ til faste bredbåndsforbindelser i

en række lande, selv om mobilteknologiers transmissionshastigheder almindeligvis er lavere, end det er tilfældet for kabelteknologier.

Medlemsstaternes politiske bestræbelser på at slå bro over den digitale kløft begynder at vise resultater, men der må gøres mere for at mindske afstanden yderligere. Ved udgangen af 2007 kunne 93 % af Europas befolkning få adgang til DSL-net, selv om 30 % af befolkningen i landdistrikterne endnu ikke har fået adgang¹².

3. LOVRAMMERNE

De institutionelle rammer

De nationale tilsynsmyndigheders uafhængighed

Uafhængige nationale tilsynsmyndigheder er en forudsætning for at sikre en retfærdig og effektiv regulering af sektoren. Uafhængigheden kan navnlig være i fare i de tilfælde, hvor medlemsstaterne stadig har kontrol over operatører. Kommissionen måtte indlede overtrædelsesprocedurer mod Litauen, Letland og Luxembourg for at sikre en reel adskillelse af myndigheds- og ejerskabs/kontrolfunktioner. Sagen vedrørende Luxembourg blev indstillet i begyndelsen af 2009. Betingelser i henseende til udnævnelse eller afskedigelse af lederen af den nationale tilsynsmyndighed fik Kommissionen til at indbringe Polen for Domstolen og iværksætte en overtrædelsesprocedure mod Rumænien. Kommissionen undersøger også baggrunden for afskedigelsen af lederen af den slovakiske nationale tilsynsmyndighed. En reel adskillelse af myndigheds- og ejerskabsfunktionerne førte til, at Kommissionen indstillede sin overtrædelsesprocedure i den forbindelse mod Bulgarien.

De nationale tilsynsmyndigheders beføjelser og ressourcer

Selv om ressourcetildelinger fortsat giver anledning til betænkeligheder i nogle medlemsstater, har hovedparten af de nationale tilsynsmyndigheder overordnet set fået overdraget de egnede juridiske beføjelser til at udføre de opgaver, som er udstukket i lovrammerne. Kommissionen indledte en overtrædelsesprocedure mod Sverige for ikke at have en myndighed, som kunne tage sig af tvister om samtrafik.

¹² KOM(2008) 572 vedrørende forsyningspligtens omfang – Kommissionen åbnede en debat om forsyningspligtens fremtid med særlig henvisning til bredbåndstjenester.

Klagesager

Systematiske klager og langtrukne procedurer undergraver fortsat retssikkerheden og den faktiske gennemførelse af rammen i en række medlemsstater (f.eks. Belgien, Portugal, Rumænien, Sverige og Ungarn). Derimod er der gjort en indsats for at tage fat på dette forhold i Grækenland og Polen. Domstolen har i mellemtiden skabt klarhed over de typer af selskaber og brugere, der kan komme i betragtning til at anke de nationale tilsynsmyndigheders beslutninger, og antallet af parter, der kan komme i betragtning, forventes udvidet i visse medlemsstater (f.eks. Sverige), hvilket vil øge den retlige beskyttelse ved at forbedre konkurrenternes stilling.

Reguleringsforanstaltninger

Markedsanalyse

Der er gjort mærkbare fremskridt med hensyn til den anden runde af markedsanalyser, og i nogle tilfælde er den tredje runde allerede påbegyndt (f.eks. Finland, Ungarn og Østrig). Efter nogle nylige meddelelser har alle medlemsstater med undtagelse af Bulgarien, Polen og Rumænien nu afsluttet den første runde af markedsanalyser.

Afhjælpende foranstaltninger

Mange medlemsstater gennemfører og håndhæver ikke deres afhjælpende foranstaltninger på korrekt vis eller i rette tid. I lighed med Det Forenede Kongerige har nogle andre medlemsstater overvejet muligheden for - og endog taget de første skridt til - en form for opsplитning af operatøren med stærk markedsposition. I Sverige er der vedtaget en lov, som sætter den nationale tilsynsmyndighed i stand til efter Kommissionens godkendelse at pålægge det etablerede selskab en funktionel adskillelse.

På grundlag af erfaringerne med gennemførelsen af lovrammen vil Kommissionen fortsat støtte og arbejde sammen med de nationale tilsynsmyndigheder med henblik på at gøre markedet mere forudsigeligt og forbedre den retlige sikkerhed.

Manglende ensartethed med hensyn til spørgsmålet om afhjælpende foranstaltninger er stadig et problem, som det fremgår af det følgende:

Bredbåndstjenester

Skønt flere access-produkter såsom bitstrømsadgang eller DSL uden primær telefonservice i sidste ende blev gjort tilgængelige i nogle lande (f.eks. Slovenien, Spanien og Tyskland), medførte problemer som manglende eller forsinket gennemførelse af de pålagte afhjælpende foranstaltninger, u hensigtsmæssige tekniske eller økonomiske betingelser for de tilgængelige access-produkter eller manglende ensartethed mellem betingelserne for forskellige access-produkter, at disse produkter fik lav udbredelse, og at alternative operatører fik svært ved at konkurrere.

Der er stor forskel på, hvordan medlemsstaterne fastsætter priskontrolforpligtelser på engros-markederne for bredbåndsadgang. Nogle nationale tilsynsmyndigheder benytter "slutbrugerprisen korrigeret for sparede omkostninger", medens andre benytter omkostningsægthed som metode. Nogle nationale tilsynsmyndigheder har ikke været i stand til at gennemføre de omkostningsægthedsforpligtelser, som de har pålagt, og benytter i mellemtiden andre metoder såsom benchmarking (f.eks. Portugal og Polen).

De nationale tilsynsmyndigheder må også imødesæ betydelige udfordringer med hensyn til reguleringen af tilbud om bundtet adgang for at garantere, at operatører fortsat er i stand til at konkurrere.

Spørgsmålet om NGA er fortsat en reguleringsmæssig udfordring, og selv om mange nationale tilsynsmyndigheder begynder at overveje, hvordan NGA skal reguleres, og vedtager egnede foranstaltninger, befinder andre sig kun på et meget tidligt diskussionsstadium, hvilket skaber usikkerhed for operatører og manglende ensartethed mellem medlemsstaterne.

Nogle nationale tilsynsmyndigheder ophævede pålagte forpligtelser for engrosmarkederne for bredbåndsadgang ved at definere forskellige geografiske markeder (Det Forenede Kongerige og Portugal).

Mobiltjenester

Mobiltermineringstakster beregnes stadig efter uensartede metoder. I nogle medlemsstater pålægges der ingen prisregulering, og mobiltermineringstaksterne forhandles derfor på markedsvilkår (f.eks. Slovakiet). Der er også fortsat forskelle i EU med hensyn til fastsættelse af symmetriske eller asymmetriske mobiltermineringstakster. Denne uensartede praksis har til følge, at mobiltermineringstaksterne som før nævnt svinger meget fra land til land.

Fastnetjenester

På markederne for opkaldsterminering anvendte medlemsstaterne forskellige omkostningsberegningsmetoder, f.eks. LRIC-model eller historiske omkostninger.

Mange nationale tilsynsmyndigheder ophævede reguleringen af detailmarkederne for opkaldstjenester (f.eks. Tyskland, Spanien, Frankrig, Tjekkiet, Irland og Nederlandene).

I forbindelse med Fællesskabets høringsproces observerede Kommissionen en praksis, ifølge hvilken markedsafgrænsningen ganske vist blev ændret for at tage højde for Kommissionens betænkeligheder, men de pålagte afhjælpende foranstaltninger i dette marked, hvor Kommissionens beføjelser er mere begrænsede, frembragte det samme resultat, som hvis markedsafgrænsningen ikke var blevet ændret. Kommissionens forslag om at reformere EU's lovrammer ville forebygge en sådan situation ved også at lade Kommissionen kunne gribe ind, når en national tilsynsmyndigheds forslag til afhjælpende foranstaltninger truer med at hæmme det indre markeds effektive funktion.

Frekvensforvaltning

- Kommissionsbeslutninger om samordnet brug af frekvenser, der er vedtaget frem til 2007, er generelt set gennemført i de fleste medlemsstater undtagen dog beslutningen om ensartet fremlæggelse af oplysninger om brugen af frekvenser i Fællesskabet. Nogle medlemsstater har i mellemtiden truffet foranstaltninger for at indføre en markedsbaseret tilgang i deres frekvensforvaltningspraksis (f.eks. Danmark, Grækenland, Nederlandene og Portugal).
- I november 2008 foreslog Kommissionen at ajourføre og forenkle GSM-direktivet med henblik på at gøre det muligt at introducere nye mobiltjenester, i første omgang UMTS-tjenester i frekvensbåndet 900 MHz. Flere medlemsstater foretog konkrete reguleringsindgreb for at gøre det muligt at udnytte frekvensbåndene 900 MHz og 1800 MHz til tjenester, som benytter sig af andre teknologier end GSM-teknologien.

På EU-niveau vedtog Europa-Parlamentet og Rådet en beslutning¹³ om udvælgelse af og udstedelse af tilladelser til systemer, som leverer mobile satellittjenester (mobile satellite services, MSS), der har til formål at oprette et indre marked for mobile satellittjenester over hele Fællesskabet.

¹³ Nr. 626/2008/EF.

Der er tilsyneladende behov for en større indsats for at sikre en effektiv gennemførelse af kommissionsbeslutningerne om samordnet brug af frekvenser.

Digitaliseringsudbyttet

Nogle medlemsstater (f.eks. Det Forenede Kongerige, Finland og Frankrig) har udnyttet de muligheder, som er frembragt ved digitaliseringsudbyttet, til at udbrede innovative tjenester, men flere andre påtænker at afsætte det samlede eller hovedparten af digitaliseringsudbyttet til anvendelser inden for radio/tv-transmission. Nogle medlemsstater har endnu ikke truffet en afgørelse herom. Kommissionen vil i 2009 forberede de foranstaltninger, som er nødvendige for at reservere og samordne disse frekvensbånd på EU-niveau.

4. FORBRUGERSPØRGSMÅL

Gennemskuelige takster

En garanti for gennemskuelige takster og ajourførte oplysninger om standardkontraktvilkårene er en af grundpillerne i de forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, som er nedfældet i forsyningspligtdirektivet.

Skønt der er behov for en yderligere indsats i den sammenhæng, har medlemsstaterne anerkendt behovet for foranstaltninger med henblik på at forbedre gennemskueligheden i taksterne. Der er i en række medlemsstater udviklet forskellige webbaserede, prissammenlignende værktøjer. Når sådanne værktøjer findes, er der en bemærkelsesværdig tendens til, at de udvider deres anvendelsesområde til at omfatte yderligere platforme samt bundtet adgang.

Gennemskuelighed med hensyn til oplysninger om bredbåndshastigheder og fastholdelsen af bredbåndstjenesters kvalitet forekommer at være spørgsmål af stigende betydning for forbrugerne.

Flere medlemsstater har taget initiativ til at sikre, at kunder indrømmes beskyttelsesklausuler med hensyn til den leverede bredbåndshastighed. I adfærdskodekser, frivillige aftaler med erhvervslivet og med forskellige foranstaltninger angående servicekvalitet, der er indført i Ungarn, Grækenland, Letland, Frankrig og Spanien, fastsættes klare krav med hensyn til bredbåndshastigheder.

En række medlemsstater har også taget skridt til at sikre større åbenhed omkring priserne på særtjenester med overtaksering og andre tjenester, der benytter ikke-geografiske numre, hvor manglende oplysninger om prisfastsættelsen ofte giver anledning til bekymring.

Forsyningspligt

Efter en regelmæssig gennemgang af forsyningspligtdirektivets anvendelsesområde offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om emnet i 2008 og igangsatte derigennem en fremadskuende EU-debat om forsyningspligtens fremtid med særlig vægt på bredbåndstjenester.

Flere medlemsstater har begrænset det nugældende forsyningspligtdirektivs anvendelsesområde, fordi nogle aspekter af forsyningspligten leveres af markedet, uden at der er behov for at udpege en eller flere specifikke virksomheder (f.eks. Danmark, Letland, Tjekkiet og Ungarn).

I juni 2008 offentliggjorde EF-Domstolen en vigtig dom angående Frankrig, hvori den tager afstand fra en national regel om, at det kun er muligt at udpege selskaber, som er i stand til at varetage forsyningspligten på hele det nationale område. Medlemsstaterne har ifølge Domstolen pligt til at sikre, at forsyningspligttydelser stilles til rådighed på en omkostningseffektiv måde, samtidig med at principperne om objektivitet, ikke-diskrimination og et minimum af markedsforvridninger overholdes.

Mange medlemsstater har tilsyneladende haft vanskeligt ved at etablere samlede abonnentfortegnelser og nummeroplysningstjenester, der omfatter alle fastnet- og mobilabonnenter, som har indvilliget i at være optaget heri. Kommissionen indledte i alt 11 overtrædelsesprocedurer i den anledning, som alle er indstillet, fordi tjenesterne er stillet til rådighed, bortset fra sagen mod Portugal, der er til behandling hos EF-Domstolen. Men der er endnu ikke adgang til samlede abonnentfortegnelser og nummeroplysningstjenester i Bulgarien og Rumænien.

Tjenesteleverandører har givet udtryk for betænkeligheder ved de gebyrsatser, som mobilnetoperatører opkræver for opkald til nummeroplysningstjenester.

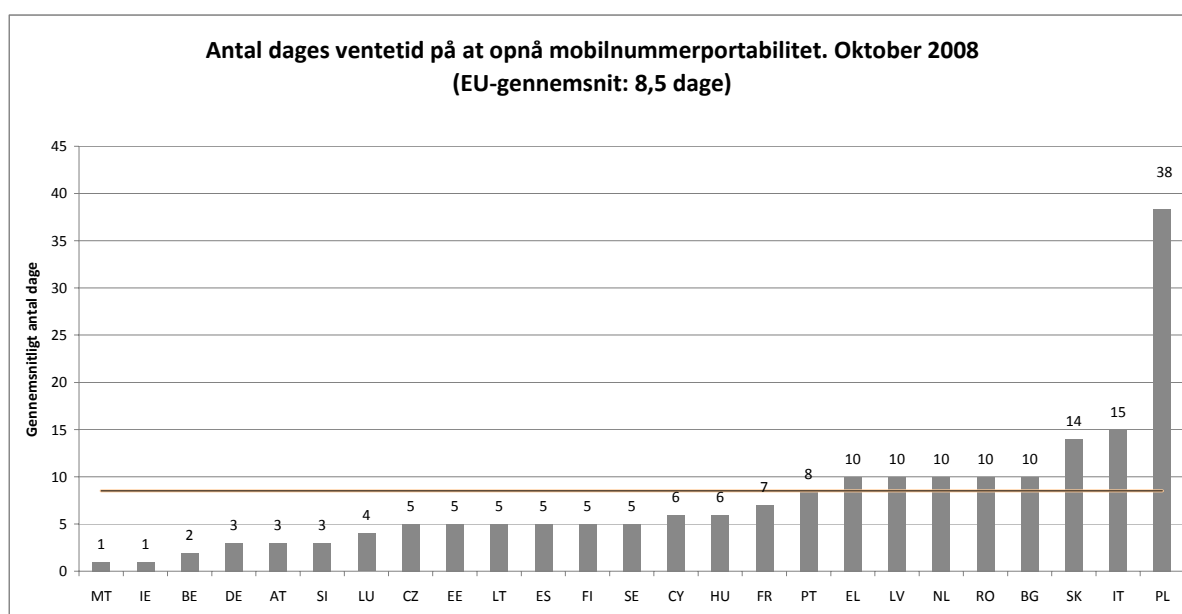
Nummerportabilitet

Nummerportabilitet tilbydes nu for både fastnet- og mobilnumre i alle medlemsstater undtagen Bulgarien (for fastnetnumre), idet sidstnævnte gør brug af sin dispensation i medfør af tiltrædelsesaftalen frem til januar 2009.

I det forløbne år er antallet af numre, som kunderne har taget med sig, steget (14,1 mio. flere i 2008)¹⁴. Siden indførelsen har 60,2 mio. abonnenter (10,3 % af mobilnumrene) taget deres nummer med sig til og med oktober 2008 (8,3 % til og med oktober 2007).

Siden indførelsen af nummerportabilitet for fastnet har 26 mio. abonnenter taget deres nummer med sig til og med oktober 2008 (en stigning på 37 % i forhold til oktober 2007).

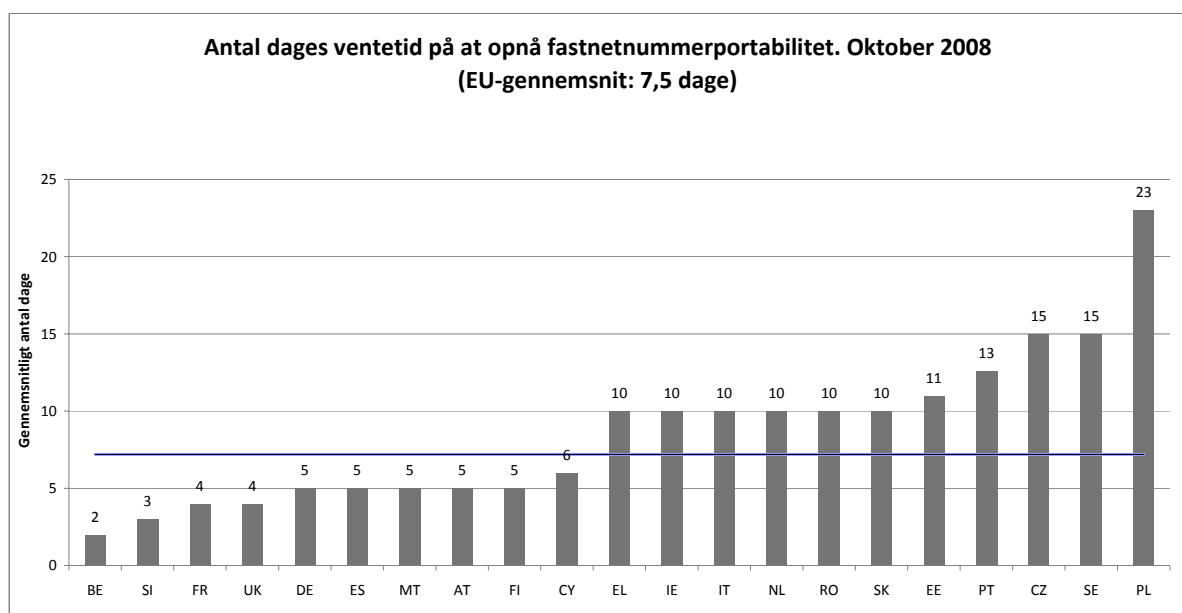
Der er meget stor forskel på de priser, som anvendes for nummerportabilitet. Selv om der ikke anvendes engrosgebyrer i nogle lande, f.eks. Estland og Spanien (for mobilnumre) og Tyskland (for fastnetnumre), er disse gebyrer helt op til 49 EUR for fastnetnummerportabilitet i Slovakiet og 45 EUR for mobilnummerportabilitet i Malta.

Tidsaspektet er af afgørende betydning. I oktober 2008 var den gennemsnitlige ventetid i EU 8,5 dage for mobilnummerportabilitet og 7,5 dage for fastnetnummerportabilitet (7,8 dage i oktober 2007).

Ventetiden varierer betydeligt medlemsstaterne imellem, uden at dette kan begrundes med nationale omstændigheder. Der er derfor et betydeligt råderum til at nedbringe ventetiden i forbindelse med nummerportabilitet, og Kommissionen har i den anledning anbefalet én dags varighed i sine forslag til revision. Mindst seks medlemsstater (Det Forenede Kongerige, Portugal, Spanien, Slovakiet, Italien og Polen) har foreslået at afkorte ventetiden i forbindelse med nummerportabilitet til mellem en og fem dage.

¹⁴ Tal for Det Forenede Kongerige står ikke til rådighed.

(Data fra Danmark og Luxembourg er ikke disponible)

Det europæiske alarmnummer 112

Det fælles europæiske alarmnummer 112 kan nu gratis benyttes til at kontakte nødhjælpstjenester fra fastnet- og mobiltelefoner overalt i EU. Der er dog fortsat plads til forbedring, f.eks. opkaldslokaliseringsdata for 112-opkald fra mobiltelefoner, håndtering af opkald og opmærksomhedsskabende aktiviteter.

Overtrædelsesproceduren mod Bulgarien for ikke at give adgang til 112-alarmnummeret blev indstillet i begyndelsen af 2009, og ud af syv overtrædelsesprocedurer for ikke at have sikret, at opkaldslokaliseringsdata for 112-opkald står til rådighed fra januar 2009, er der afsagt dom i fire (Nederlandene, Litauen, Slovakiet og Italien). Slovakiet har som det eneste land efterkommet Domstolens afgørelse. Derudover iværksatte Kommissionen en overtrædelsesprocedure mod Italien for ikke at have sikret, at håndteringen og modtagelsen af 112-opkald er lige så effektiv som opkald, der foretages til andre, nationale alarmnumre.

I juni 2008 lancerede Kommissionen et websted¹⁵ om 112-alarmnummeret med oplysninger på alle officielle EU-sprog. Som et yderligere led i udbredelsen af kendskabet til 112-nummeret blev den 11. februar udnævnt til europæisk 112-dag, og Kommissionen vil fortsat gøre opmærksom på 112-nummeret og udbrede bedste praksis blandt medlemsstaterne.

Databeskyttelse i forbindelse med elektronisk kommunikation

På trods af internationale samarbejdsinitiativer om håndhævelse er det stadig en udfordring at opnå reel fortrolighed og sikring for elektronisk kommunikation - især over internettet - som illustreret ved adskillige brud på netsikkerheden eller kontroversielle internetbaserede markedsføringsstrategier i medlemsstaterne (f.eks. Tyskland, Det Forenede Kongerige og Malta).

¹⁵ <http://ec.europa.eu/112>

5. KONKLUSION

I 2008 voksede telekommunikationssektoren fortsat, og den viser god modstandsdygtighed i den aktuelle vanskelige økonomiske situation. Ganske vist forbedres konkurrencen, og nye teknologier udbredes, men der er tegn på manglende ensartethed i reguleringsmetoderne med hensyn til at fjerne tilbageværende flaskehalse og udbrede fiberkabler.

I et stadig mere udfordrende miljø er det afgørende at sikre en effektiv gennemførelse og ensartede reguleringsmetoder, og dette er centrale mål for reformen af lovrammerne, som Kommissionen iværksatte i november 2007. Revisionen må afsluttes hurtigst muligt for at bringe det indre marked nærmere virkeliggørelsen, give markedsdeltagerne retssikkerhed og frembringe flere fordele for forbrugerne.